

poizkusih so bili navzoči tudi francoski, nemški in avstrijski vojaški atašeji.

× Najstarejša zdravnica. V Hastingsu je umrla v 69. letu starosti dr. Elizabeth Blackwell, prva ženska, ki si je pridobila zdravniški doktorat. Rojena je bila v Bristolu in je leta 1879. na Geneveškem vseučilišču v državi Novi Jork napravila doktorske izpite, toda šele 10 let pozneje je bil njen diplom priznan na Angleškem. Blackwell je prakticirala v Londonu in Hastingsu ter si pridobila velikih zaslug za osnovo londonske ženske medicinske šole.

× Koliko vina so pridelali po vsem svetu leta 1909.? Francoska je pridelala 63 milijonov hl, Italija 41, Avstrija 4,5, Portugalska 3,1, Rusija 2,4, Čilska 2,3, Grška 2,2, Ogrska 1,92, Nemčija 1,9, Rumunska 1,7, Turčija 1,5, Združene države 1,5, Bolgarska 1,2, Argentina 1,1, Švica 1, Srbija 0,65, razne države 1. Skupaj torej okroglo 130 milijonov hektolitrov.

× Koliko je domačih živali na svetu? Gospodarsko ministrstvo v Washingtonu je izdalo v svojem uradnem listu zanimivo statistiko o številu koristnih četveronožcev na vsem svetu. Po tem izveščju je na zemlji 580 milijonov ovac, 95 mil. konj, 7 mil. mul, 8 mil. oslov, 100 mil. koz, 21 mil. bivolv, 2 mil. kamel in 150 mil. prašičev. Največ prašičev je v Združenih državah, to je 50 milijonov, torej ena tretjina vseh prašičev na svetu.

× „Ehrlich 606“. Tako se imenuje arzenov preparat, ki ga je iznašel sloveči profesor medicine dr. P. Ehrlich v Frankfurtu za injekcijsko sifilističnim boleznim. Bosanski časopisi poročajo, da se je v sarajevski deželni bolnišnici že v stotem slučaju rabil ta preparat; uspehi so naravnost neverjetni. Sifilistični procesi izginjajo takorekoč pred očmi opazovalca. Najbolj razširjeni terciarni tvor, boleznin v obeh in grlu izginejo za nekoliko dni, istotako odpadejo tudi krate. Dva dni po injekciji se ne more niti več mikroskopično določiti, da je bila v bolnih delih kdaj sifilis. — Presoditi se seveda sedaj še ne more, če je učinek preparata trajen. Na vsak način pa je storila medicina z Ehrlichovim preparatom velikauski korak naprej.

× O pobožnih nunah. Večkrat se sliši kaj o razmerah v ruskih samostanih. Sedaj je škof Teodorij obiskal nune v samostanu Sičevki, da vidi, kako je njihovo bogoslužno življenje. Pogledal je tudi vse celice in v eni je opazil, da je kapala s stropa mastna tekočina. Pogledali so na podstrešje, in škof je tam opazil štiri duhovniške obleke, dragocen plašč, množino platna, prašek za lice, parfume, pomade in še druge malenkosti. Ona tekočina je pa bila ogromna množina masla, ki se je zaradi vročine raztalilo. Niso dolgo iskali, pa so našli tudi gramofon in zraven plošče, ki niso imele preveč nabožnega besedila. Škof je v sveti jezi kar barve izpreminjal. Vtem pa pride neki obrtnik in prinese gramofon s ploščami, na katerih so bili razni poskočni kupleti. Po kratki preiskavi je Teodorij usagnal 60 nun, zaradi drugih se pa vrši še preiskava. Čudno, da se v Rusiji vse izve, pri nas pa tako malo!

× Nov izum Edisonsa. Iz Novega Jorka poročajo, da je Edison izumil fotografični in kinematografični aparat, na katerem se more slike snemati in prikazovati v naravnih barvah. Izumitelj ni s poizkusi še popolnoma zadovoljen, ker mu doslej še ni uspelo da bi mogel sneti rdečo barvo, dočim se dajo vse ostale barve fotografirati. Nadalje je izumil kinematograf, v katerem se bodo prikazovale žive slike ne le v naravnih barvah, ampak se predstavljene slik spoji z neko vrsto gramofona, tako da bo možno predstavljati drame in tudi opere izven zidov gledališča.

× Cigarete iz čaja. „Matin“ poroča, da ekscentrične angleške dame ne pijejo več čaja, ampak ga kade. Nekatere dame, ki so znane v Londonu kot pisateljice, pokade na dan 20 do 30 čajevih cigaret. V salonu neke dame iz aristokratskih krogov ponudijo gostom vedno po obedu čajevje smodke. Nekoliko najbolj znanih londonskih gledaliških oseb prireja gotovo dvakrat na teden sestanke, pri katerih ne pijejo, ampak kade čaj. Neko društvo pisateljic v Kensingtonu je ustanovilo že poseben klub za kajenje čaja. Prodajalci tobaka tudi zadostno ustrezajo novim potrebom; v Londonu je mogoče že povsod kupiti čajevje cigarete.

× Vsi slušateljci rudarske akademije v Ščavnici (Schemnitz, Ogrsko) so relegirani, ker so se zavzeli za protivladnega kandidata. Kaj takega se zamore zgoditi le na Ogrskem. Vseh slušateljcev je 514.

× Proti škofu. Prebivalstvo v Millitellu na Siciliji je nagnalo svojega škofa od slovesne službe božje iz cerkve in ga zasledovalo do njegove palače. Pravijo, da je vzel iz cerkve prastare relikvijske in poneveril cerkveni denar.

× Kako človek raste. Človek ne raste enakomerno v dolžino in širino. Kakor trdi Bartel, se razločuje vobče pet dob rasti. Do 4. leta raste človek bolj v širino. Od 4. do 7. leta začne človek prvici rasti kvišku. Otroško telo je razmeroma mršavo. Od 8. do 10. leta se zopet polni bolj v širino in le malo raste. Telo postaja polneje in okrogleje. Spolna razlika postaja tudi v telesni obliki izraziteja

in razločnejša. Od 11. do 15. leta se človeško telo zopet bolj širi in z 20. letom je človek dosegel višek svojega razvoja.

× 60 milijonov kron čistega dobička ima država od l. 1892. sem v kovanju kron. Takrat se je namreč uvedla kronska veljavnost. Skovalo se je doslej kron v vrednosti za 271 milijonov kron. Vsi stroški za to kovanje pa so znesli le 216 milijonov kron, tako da je imela država zgornji čist dobiček — torej 34%.

× Hospital za otroke — zločince bodo ustanovili v Novem Yorku. Določen ob za otroke, pri katerih mladostno sodišče spozna, da imajo duševne ali telesne defekte, ki vplivajo na njihova dejanja.

× Milijon za zapuščene ženske. Američanka Rusel je darovala milijon dolarjev za ženski dom, v katerem bi se sprejemale žene, ki so jih možje brez vse pomoči zapustili, oziroma žene, ki so morale može zaradi njih razvajati z njimi zapustiti.

× Deček v samostanu. Inomoška javnost se bavi zadnji čas z nekim 15 let stari dečkom, ki so ga vtaknili v francoskem delu Švice v neki samostan, kjer so ga proti volji staršev vzgajali. V daljšem običevanju je jezuit Mathiowitz fanta popolnoma zmesal, in to do take mere, da je deček mislil postati misijonar. Pred nekoliko dnevi je šel deček na izlet, a vrnil se ni več. Starši so dobili pismo, da se naj ne žalostijo in skrbijo za njim, ker je pri gospodu, ki mu leži na sreč njegova bodočnost. Obupana mati je šla k Mathiowitzu in ta jej je povedal, da je njen sinko v nekem bližnjem samostanu, kje bi pa bil in ka je z njim, o tem pa ni hotel govoriti.

× Služabništvo na angleškem dvoru. V gradovih kralja Edvarda, Buckingham Palast, Windsor Castle in Marlborough House, je urejeno služabniško vprašanje v zornim načinom. Vsi ženski posli so iz Sandringhama, ki je največje posestvo angleškega kralja. Samo v londonski kraljevi palači je zaposlena cela armada ženskih poslov. Dekleta so pod nadzorstvom izkušene predstojnice Mrs. Dodge. Zjutraj morajo biti oblečena in za delo pripravljena točno ob 6:30 uri. Vsakega popoldne ima določeno število njih od 3. do 6 ure svobodno; na razpolago jim je velika dvorana, kjer lahko čitajo in pišejo ali se kako drugače zabavajo. Vsaka služabnica sme po enkrat v tednu na izprehod od 7. do 9. in tri četrti večer. Mora se pa točno držati določenih ur in se javiti vsakokrat pri predstojnici. Dekleta dobivajo vsak mesec enkrat po dva cela dneva svobode od 10. predp. do 5. zvečer in vsako leto po 14 dni dopusta ob polni plači. Dogaja se kaj redko, da katero odpuste iz službe; večina mest se izpraznuje zaradi možitve. Kraljica izroča vsakemu dekletu, ki se ima omožiti, poročni dar, ki navadno predstavlja precejšnjo vrednost.

Zahvala.

V zadregi smo. Tako veličastna slavnost — dosedaj edina na Slovenskem — zahteva izvenreden odziv: brezmejno zahvalo, in naša dolžnost je izreči jo vsem in vsakemu posebe, kdorkoli je na ta ali oni način sodeloval in omogočil, da se je 25 letnica družbe sv. Cirila in Metoda tako sijajno izvršila. V prvi vrsti gre topla hvala poglavarju naše prestolnice, velečlenjenemu gospodu županu ljubljanskemu in drž. poslancu Ivanu Hribarju, ki je sedaj že drugič pozdravil skupščinarje ob njihovem delu.

Prav posebno hvalo smo dolžni p. n. zastopnikom bratskih društev gg.: drž. poslancu Vekoslavu Spinčiču, predsedniku družbe svetega Cirila in Metoda za Istro, njenemu podpredsedniku drju Niku Fabianiču, odbornikom iste družbe drju Ivanu Pošiču in Viktorju Tomičiču, načelniku „Pučke Prosvjete“ g. prof. Martinoviču, gg. poslancem: drž. poslancu drju O. Rybažu, deželnim poslancem: Engelbertu Ganglu, drju. Iv. Oražnu, ki je kot starosta Slovenske Sokolske Zveze pozdravil zborovalce, drju Slaviku, drju Trillerju, drju Vilfanu, nadsvetniku Višnikarju.

Na županov poziv se je oblekla Ljubljana v proslavo družbenega jubileja v slavnostno obleko. Vzhiteni ob tolikem počestvenju kličemo s pesnikom: Bog živi te, bela Ljubljana, ti zdaj naš ponos in vzor!

Slovenski pregovor „Žena tri vogel drži!“ se je obistinil v družbi sv. Cirila in Metoda. Slovenskim gospem in gospodičnam, ženam in dekletom, ki na vseh voglih drže našo družbo in ji zagotavljajo obstoj: vekovita slava! Nad pol leta neutrudno delujoče so pripravile družbi sv. Cirila in Metoda tako 25 letnico, da bi se smela ponašati z njo društva večjih narodov nego je naš. Najsrčnejša hvala našim Slovenkam iz vseh pokrajin, ki so v posebnem veseljuenem odboru, ki mu je bila načelnica gospa Franja dr. Tavčarjeva in blagajničarka gospa Ivana Supančičeva, tvegale vse svoje moči v proslavo njim tako drage družbe.

Najiskrenjejša hvala vsem, ki so blagovolili pokloniti dragocena darila raznih strok. Pri-

romala so na naše veseljišče od povsod, kjer bijejo srca za prosep naše družbe. Bog živi nabiralec in darovalec in jim stoterno pomnoži imetje! V krasnih paviljonih so se razvajala družbi v prid ta darila. Hvala staviteljem, med njimi v prvi vrsti g. mestnemu stavb. pristavu Viktorju Zupanu in okrasiteljem teh nepozabnih šotorov!

O družbeni jubilejski slavnosti so delovala slavna društva: „Ljubljanski Zvon“ in Zirovnikov zbor iz Št. Vida nad Ljubljano, predvsem pa praško akad. društvo „Adrija“, katere neumorno delavni odsek je priredil dvadnevni manjšinski tečaj, ki ne ostane brez sadu.

Poleg zastopnikov naših podružnic, pokroviteljev in skladateljev, ki se jim zahvaljujemo za obilno udeležbo, se je zbralo izredno mnogo prijateljic in prijateljev družbe sv. Cirila in Metoda zlasti z naših obmejnih pokrajin: iz Trsta, odkoder je bil poseben vlak, z Goriškega, Štajerskega, Koroškega in Kranjskega. Zastopani so bili vsi naši stanovi, celo naši malčki so poslali svojo dčno zastopnico Stanko iz Mozirja. ob katere srčkanem pozdravu so solzile mnogim oči. Toliko udeležbo na letošnji skupščini pišemo na rovaš našim družbi naklonjenim članikom. Vsem, ki so prišli oddaleč in odbliizu navduševat se za sveto narodno stvar in proslavit družbeno 25 letnico, kličemo: Hvala Vam: Ostanite i vbodoče zvesto vdani praporu družbe sv. Cirila in Metoda in delujoči za njen blagi namen!

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, dne 7. julija 1910.

Listnica uredništva.

—b: Vaše ogorčenje je opravičeno. Na drugi strani se pa tako izognemo nerodnemu in zamudnemu pobiranju na mestu. Ker bi lahko z objavo Vašega dopisa škodovali stvari sami, zato se zadovoljite z obljubo, da bomo zadevo sporočili na dotičnem kraju in poskrbeli, da se vbodoče drugače ukrene. Ali vam je všeč tako? — V Trst: Ker se vrše volitve v upravni odbor „Zaveze“ šele prihodnje leto, porabimo Vaš članek ob tistem času, ker se nam zdi to umestnejše; sedaj bi ostal brez pomena.

Uradni razpisi učiteljskih služb.

St. 1859. Kranjsko. 1—1
Na trirazredni ljudski šoli v Zagorju se razpisuje s tem eno učno mesto v stalno nameščenje. Pravilno opremljene prošnje naj se predlagajo semkaj predpisanim potom do 9. avgusta 1910. V kranjski javni ljudskošolski službi še ne stalno nameščenil prosilci morajo z državnozdravniškim izpričevalom dokazati, da so telesno popolnoma sposobni za šolsko službo. C. kr. okrajni šolski svet v Postojni, dne 8. julija 1910.

St. 1960. 1—1
Na dvorazredni ljudski šoli v Budanjah se razpisuje s tem nadučiteljsko mesto v stalno nameščenje. Pravilno opremljene prošnje naj se predlagajo semkaj predpisanim potom do 9. avgusta 1910. V kranjski javni ljudskošolski službi še uesjalno nameščenil prosilci morajo z državnozdravniškim izpričevalom dokazati, da so telesno popolnoma sposobni za šolsko službo. C. kr. okrajni šolski svet v Postojni, dne 8. julija 1910.

St. 1213. 1—1
Na enorazredni ljudski šoli v Ovsišah se bo stalno namestila služba učitelja in šolskega voditelja z zakonitimi prejemki in z naturalnim stanovanjem. Redno opremljene prošnje naj se vložijo predpisanim potom pri podpisnem c. kr. okrajnemu šolskemu svetu do konca julija 1910. Moški prosilci imajo prednost. V kranjski javni ljudskošolski službi še ne stalno nameščenil prosilci merajo z državnozdravniškim izpričevalom dokazati, da imajo popolno telesno sposobnost za šolsko službo. C. kr. okrajni šolski svet v Radovljici, dne 8. julija 1910.

St. 2251. 1—1
Na štirirazredni ljudski šoli v Vel. Laščah se razpisuje v stalno nameščenje eno učno mesto. Prosilci, ki v kranjski javni šolski službi še niso stalno nameščenil, morajo z državnozdravniškim izpričevalom dokazati, da imajo popolno telesno sposobnost za šolsko službo. Pravilno opremljene prošnje naj se službenim potom tuaradno predložijo do 20. avgusta 1910. C. kr. okrajni šolski svet v Kočevju, dne 9. julija 1910.

St. 2205. 1—1
Na enorazredni ljudski šoli na Gori se razpisuje v stalno nameščenje služba učitelja-voditelja s postavnimi prejemki in z užitek prostega stanovanja. Prosilci, ki v kranjski javni šolski službi še niso stalno nameščenil, morajo z državnozdravniškim izpričevalom dokazati, da imajo popolno telesno sposobnost za šolsko službo. Pravilno opremljene prošnje naj se službenim potom tuaradno predložijo do 20. avgusta 1910. C. kr. okrajni šolski svet v Kočevju, dne 7. julija 1910.

ta je prijatelj naš pravi, Ki nas krepi, Da smo čvrsti in zdravi!

52—25

Krepčilo želodca,

potrebno v vsaki skrbni hiši!

Ljudska kakovost liter K 2.40
Kabinetna kakovost . . 4.80
Naslov za naročila: „FLORIAN“, Ljubljana.

Svarilo pred ponaredbami.

Našim rodbinam
priporočamo 52—9

Kolinsko cikorijo

Josipina Herrisch

Ljubljana, Židovska ulica 7
Priporoča svojo bogato zalogo čevljev, gamaš in galoš po najnižji ceni. 26—9
Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Največja in najstarejša tovarna
lončenih pečij in lončenih izdelkov

A. Drelse

Ljubljana
Priporoča se slavnemu občinstvu in cenjenemu učiteljstvu v naročilo na
štedilna ognjišča in peči
preprosto in najfineje izvršene v poljubnih modernih barvah in vzoreh kar najbolj strokovnjaški, zanesljivo in trpežno po najnižjih cenah. Zupniščem, samostanom in šolam znaten popust. — Mnogokrat odlikovan. — Ilustrovani ceniki so na razpolago.

46—23